

Κώδικας Δεοντολογίας
για Επαγγελματίες που Εργάζονται με
Ασυνόδετους Ανηλίκους

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ, ΘΕΣΜΟΙ

[HTTPS://WWW.EKFRASI.GR/EL/HOME](https://www.ekfrasi.gr/el/home)

Ιούνιος 2026

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

Κωδικός εγγράφου: -AGT1TAzCFuxK1tz71Bo4g

: 1/43

Πίνακας περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	4
A. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	6
1. Σκοπός	6
2. Πεδίο Εφαρμογής	6
3. Εφαρμογή και Εποπτεία του Κώδικα Δεοντολογίας	7
3.1 Ενημέρωση προσωπικού και συνεργατών	7
3.2 Υποχρεωτική αποδοχή και δέσμευση συμμόρφωσης	8
3.3 Τήρηση αρχείων και τεκμηρίωσης	8
3.4 Διαφάνεια και προσβασιμότητα	8
3.5 Εκπαίδευση, πρόληψη και εποπτεία εφαρμογής	8
4. Θεσμικό πλαίσιο και διεθνή πρότυπα	9
5. Γενικές αρχές κατά την εργασία με ανηλίκους	11
5.1 Σεβασμός της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	11
5.2 Ισότητα και μη διάκριση	11
5.3 Το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου ως πρωταρχικό μέλημα	11
5.4 Υιοθετώντας μια παιδοκεντρική προσέγγιση	12
5.5 Μη πρόκληση βλάβης	12
5.6 Προστασία από κάθε μορφής κακομεταχείριση	13
5.7 Προαγωγή της συμμετοχής των ανηλίκων και του σεβασμού των απόψεών τους	13
5.8 Σεβασμός στο πολιτισμικό υπόβαθρο των ανηλίκων	13
5.9 Προώθηση της οικογενειακής ενότητας	14
5.10 Ενίσχυση της ανθεκτικότητας	14
5.11 Διαχείριση πληροφοριών και εμπιστευτικότητα	14
5.12 Διαφάνεια και λογοδοσία	14
5.13 Προώθηση της ασφάλειας και της υγείας	15
5.14 Επαγγελματική ακεραιότητα	15
5.15 Συνεργασία και ομαδικότητα	15
6. Οδηγός επαγγελματικής συμπεριφοράς κατά την εργασία με ανηλίκους	16
6.1 Επικοινωνία και επαφή με ανηλίκους	16

6.2 Υποχρέωση μη πρόκλησης βλάβης	18
6.3 Ασφάλεια και προστασία των παιδιών από κακοποίηση ή εκμετάλλευση	18
6.4 Παροχή υπηρεσιών προσαρμοσμένες στην ηλικία, το φύλο και το πολιτισμικό υπόβαθρο των ανηλίκων	19
6.5 Ακεραιότητα και Διαφάνεια	19
6.6 Εμπιστευτικότητα και προσωπικά δεδομένα	21
6.7 Ενίσχυση της συμμετοχής και της ανθεκτικότητας των ανηλίκων	22
6.8 Συνεργασία και ομαδικότητα.....	23
B. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	24
1. Σκοπός.....	24
2. Πεδίο εφαρμογής.....	24
3. Τι συνιστά παραβίαση	24
3.1 Παραβιάσεις παιδικής προστασίας	25
3.2 Παραβιάσεις δεοντολογίας.....	25
3.3 Παραβιάσεις διοικητικής / οικονομικής φύσης.....	25
4. Υποχρέωση άμεσης αναφοράς.....	25
5. Πρόσωπα που μπορούν να υποβάλουν αναφορά	25
6. Τρόποι Υποβολής Αναφοράς και Άμεση Ενεργοποίηση του Μηχανισμού	26
6.1 Άμεση προστασία του παιδιού	26
6.2 Υποβολή μέσω Εντύπου Αναφοράς	26
6.3 Ηλεκτρονική αναφορά	27
6.4 Προφορική αναφορά	27
6.5 Ανώδυμη αναφορά.....	27
6.6 Αναφορά από ασυνόδευτους ανηλίκους.....	27
6.7 Προθεσμία ενημέρωσης Διοίκησης	28
7. Υπεύθυνα πρόσωπα και αλυσίδα διαχείρισης αναφοράς	28
7.1 Υπεύθυνος/η Εφαρμογής Πολιτικής Παιδικής Προστασίας	28
7.2 Συντονιστής/τρια Δομής.....	28
7.3 Επιστημονικά Υπεύθυνος/η	28
7.4 Γενική Διευθύντρια	29
7.5 Νόμιμος Εκπρόσωπος	29

7.6 Επιτροπή Διερεύνησης	29
Γ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	30
Στάδιο 1 – Άμεση Προστασία του Παιδιού και Διασφάλιση της Ασφάλειας	30
Στάδιο 2 – Παραλαβή και Καταγραφή της Αναφοράς.....	31
Στάδιο 3 – Άμεση Αξιολόγηση και Προστατευτικά Μέτρα	31
Διαχείριση Περιστατικών όταν ο Φερόμενος Δράστης είναι Μέλος του Προσωπικού	31
α) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι εργαζόμενος, εθελοντής ή εξωτερικός συνεργάτης	32
β) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι ο/η Υπεύθυνος/η Εφαρμογής Πολιτικής Παιδικής Προστασίας.....	32
γ) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι ο/η Συντονιστής/τρια Δομής	32
δ) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η.....	33
ε) Εάν ο φερόμενος δράστης έχει θεσμικό ρόλο	33
Στάδιο 4 – Ενημέρωση Διοίκησης και Κλιμάκωση	33
Στάδιο 5 – Διερεύνηση της Αναφοράς.....	33
Στάδιο 6 – Πόρισμα και Λήψη Αποφάσεων	34
Στάδιο 7 - Ενημέρωση Εμπλεκόμενων	34
Εχεμύθεια, Απόρρητο και Προστασία από Αντίποινα.....	34
Παρακολούθηση, Αξιολόγηση και Βελτίωση του Μηχανισμού	35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	36
ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	41
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	42

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση, ως φορέας παροχής υπηρεσιών παιδικής προστασίας και φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, υιοθετεί και εφαρμόζει τον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας για τους επαγγελματίες που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους, με σκοπό τη θεσμοθέτηση ενιαίων αρχών και κανόνων επαγγελματικής συμπεριφοράς για το σύνολο του προσωπικού, των συνεργατών και των εθελοντών που δραστηριοποιούνται στις δομές της. Ο Κώδικας εφαρμόζεται στα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΚΦΑΑ) και στα Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (ΕΔΗΔ) της Ευρωπαϊκής Έκφρασης, στο πλαίσιο της διαρκούς δέσμευσης του φορέα για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, τη διασφάλιση της ευημερίας των ωφελούμενων και την παροχή υπηρεσιών παιδικής προστασίας υψηλής ποιότητας.

Ο παρών Κώδικας καταρτίστηκε σύμφωνα με:

- το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο παιδικής προστασίας,
- τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού,
- την Πολιτική Παιδικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Έκφρασης,
- την υπ' αρ. 30527/Σ.17521/16-02-2026 Εγκύκλιο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου / Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, με θέμα: «Εγκύκλιος για την τήρηση Κώδικα Δεοντολογίας για τους επαγγελματίες που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους»,
- Το Νόμο 5307/2026 - ΦΕΚ 90/Α/11-6-2026-Σύμφωνο Για τη Μετανάστευση & το Ασυλο

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας καταρτίστηκε στο πλαίσιο της οργανωτικής και θεσμικής υποχρέωσης της Ευρωπαϊκής Έκφρασης για τη διασφάλιση ενιαίων προτύπων επαγγελματικής συμπεριφοράς, προστασίας των ανηλίκων και λογοδοσίας σε όλες τις δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων που λειτουργεί ο φορέας. Αποτελεί βασικό εργαλείο καθοδήγησης, πρόληψης και εποπτείας της επαγγελματικής πρακτικής του προσωπικού, με στόχο την ενίσχυση ενός ασφαλούς, προστατευτικού και δεοντολογικά συνεπούς πλαισίου παροχής υπηρεσιών παιδικής προστασίας. Οι αρχές και οι διαδικασίες που περιλαμβάνονται στον παρόντα Κώδικα αποσκοπούν:

- στη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού,
- στην πρόληψη κάθε μορφής κακοποίησης, εκμετάλλευσης ή αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς,
- στην ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας,
- στη διασφάλιση ασφαλούς και προστατευτικού περιβάλλοντος για όλους τους ωφελούμενους ανηλίκους.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Έκφραση εφαρμόζει:

- Μηχανισμό Αναφοράς Παραβιάσεων,
- Πρωτόκολλο Παρέμβασης και Διαχείρισης Περιστατικών,
- διαδικασίες διερεύνησης και επιβολής κυρώσεων,
- διαδικασίες εκπαίδευσης, εποπτείας και υποστήριξης του προσωπικού.

Η εφαρμογή του παρόντος Κώδικα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας των δομών και δεσμεύει το σύνολο των εργαζομένων, εθελοντών, συνεργατών και κάθε τρίτου προσώπου που ενδέχεται να έρθει σε επαφή με ασυνόδευτους ανηλίκους στο πλαίσιο της λειτουργίας των δομών. Η συμμόρφωση με τον παρόντα Κώδικα είναι υποχρεωτική για όλα

τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του και αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ασφαλή, υπεύθυνα και δεοντολογική παροχή υπηρεσιών παιδικής προστασίας από την Ευρωπαϊκή Έκφραση.

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

Κωδικός εγγράφου: -AGT1TAzCFuxK1tz71Bo4g

: 6/43

Α. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

1. Σκοπός

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας της Ευρωπαϊκής Έκφρασης θεσπίζεται με σκοπό τη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός ενιαίου πλαισίου αρχών, αξιών και κανόνων επαγγελματικής συμπεριφοράς για το σύνολο του προσωπικού και των συνεργατών που εργάζονται στις δομές φιλοξενίας και προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων του φορέα.

Βασικός σκοπός του Κώδικα είναι η διασφάλιση ενός ασφαλούς, προστατευτικού, συμπεριληπτικού και αξιοπρεπούς περιβάλλοντος για κάθε παιδί, με απόλυτο σεβασμό:

- στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα των ανηλίκων,
- στην αρχή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού,
- στο δικαίωμα συμμετοχής και ακρόασης των ανηλίκων,
- στις αρχές της ισότητας, της μη διάκρισης και του σεβασμού της διαφορετικότητας,
- στην προστασία από κάθε μορφή κακοποίησης, παραμέλησης, εκμετάλλευσης ή αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς,
- στις αρχές της εμπιστευτικότητας, της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της επαγγελματικής ακεραιότητας.

Ο Κώδικας λειτουργεί ως κοινό πλαίσιο αναφοράς για την καθημερινή λειτουργία των δομών της Ευρωπαϊκής Έκφρασης και ως οδηγός επαγγελματικής και ηθικής συμπεριφοράς για όλους όσους παρέχουν υπηρεσίες σε ασυνόδευτους ανηλίκους. Η τήρηση των προβλεπόμενων αρχών και κανόνων αποτελεί βασική υποχρέωση όλων των εργαζομένων, συνεργατών και εθελοντών του φορέα και συνδέεται άμεσα με τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών παιδικής προστασίας, φροντίδας και υποστήριξης.

Παράλληλα, ο παρών Κώδικας εφαρμόζεται συμπληρωματικά προς την Πολιτική Παιδικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Έκφρασης, τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες του φορέα, καθώς και το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

2. Πεδίο Εφαρμογής

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας εφαρμόζεται στο σύνολο των δομών παιδικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Έκφρασης που παρέχουν υπηρεσίες σε ασυνόδευτους ανηλίκους, συγκεκριμένα των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΚΦΑΑ), των Εποπτευόμενων Διαμερισμάτων Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (ΕΔΗΔ),

Ο Κώδικας δεσμεύει:

- Το σύνολο του προσωπικού, ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας
- Επιστημονικό, διοικητικό και υποστηρικτικό προσωπικό
- Επαγγελματίες ψυχικής υγείας και κοινωνικής φροντίδας

- Συντονιστές δομών, υπεύθυνους εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και επιστημονικά υπεύθυνους
- Εξωτερικούς συνεργάτες και συμβούλους
- Εθελοντές, ασκούμενους
- Διερμηνείς, συνοδούς, προσωπικό φύλαξης και καθαριότητας
- Μέλη του διοικητικού συμβουλίου
- Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνεργάζεται με τον φορέα και ενδέχεται, στο πλαίσιο της συνεργασίας του, να έρχεται σε επαφή με ανηλίκους.

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση διασφαλίζει ότι οι αρχές και οι κανόνες του παρόντος Κώδικα γνωστοποιούνται και εφαρμόζονται σε κάθε επίπεδο λειτουργίας των δομών και των συνεργασιών της.

Ο παρών Κώδικας εφαρμόζεται παράλληλα και συμπληρωματικά:

- προς τους επαγγελματικούς κώδικες δεοντολογίας επιμέρους ειδικοτήτων (όπως ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, δικηγόρων, ιατρών και διερμηνέων),
- προς την Πολιτική Παιδικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Έκφρασης,
- προς τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες του φορέα (Εσωτερικοί Κανονισμοί Λειτουργίας, Πρωτόκολλα ασφαλείας),
- προς το ισχύον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές θεσμικό πλαίσιο προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού.

Η συμμόρφωση με τον παρόντα Κώδικα αποτελεί υποχρέωση όλων των προσώπων που δραστηριοποιούνται στις δομές της Ευρωπαϊκής Έκφρασης και βασική προϋπόθεση για τη συνεργασία τους με τον φορέα.

3. Εφαρμογή και Εποπτεία του Κώδικα Δεοντολογίας

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση, στο πλαίσιο της λειτουργίας των δομών παιδικής προστασίας και φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, δεσμεύεται για την ουσιαστική εφαρμογή, εποπτεία και διαρκή ενίσχυση του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας, της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και των συναφών μηχανισμών προστασίας και λογοδοσίας.

Για τον σκοπό αυτό, ο φορέας διασφαλίζει τα ακόλουθα:

3.1 Ενημέρωση προσωπικού και συνεργατών

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση παρέχει σε κάθε εργαζόμενο, εθελοντή, εξωτερικό συνεργάτη ή άλλο πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα, κατά την έναρξη της συνεργασίας:

- έγγραφη ενημέρωση σχετικά με:
  - ο τον Κώδικα Δεοντολογίας,
  - ο την Πολιτική Παιδικής Προστασίας,
  - ο τον Μηχανισμό Αναφοράς Παραβιάσεων,
  - ο το Πρωτόκολλο Παρέμβασης και Διαχείρισης Περιστατικών,
  - ο τη διαδικασία διερεύνησης και επιβολής κυρώσεων,
- ενημέρωση σχετικά με τις υποχρεώσεις προστασίας των ανηλίκων και επαγγελματικής συμπεριφοράς,

- πρόσβαση στα σχετικά έντυπα, διαδικασίες και κανάλια αναφοράς.

3.2 Υποχρεωτική αποδοχή και δέσμευση συμμόρφωσης

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση διασφαλίζει ότι κάθε πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα:

- λαμβάνει γνώση του περιεχομένου του,
- δηλώνει εγγράφως ότι τον διάβασε, τον κατανόησε και δεσμεύεται να συμμορφώνεται με αυτόν,
- αναγνωρίζει ότι η υποχρέωση τήρησης του Κώδικα επεκτείνεται πέραν του ωραρίου εργασίας και αφορά κάθε επικοινωνία, ενέργεια ή επαφή με ανηλίκους,
- αναγνωρίζει την υποχρέωση άμεσης αναφοράς κάθε περιστατικού ή υπόνοιας παραβίασης μέσω του προβλεπόμενου Μηχανισμού Αναφοράς Παραβιάσεων.

Η ανωτέρω δέσμευση αποτυπώνεται σε υπογεγραμμένη δήλωση αποδοχής και συμμόρφωσης.

3.3 Τήρηση αρχείων και τεκμηρίωσης

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση διατηρεί:

- υπογεγραμμένο αντίγραφο αποδοχής του Κώδικα Δεοντολογίας,
- σχετικά έντυπα ενημέρωσης και εκπαίδευσης,
- αρχεία συμμετοχής σε εκπαιδεύσεις,

στο ατομικό αρχείο κάθε εργαζομένου, εθελοντή ή συνεργάτη, τόσο σε φυσική όσο και σε ψηφιακή μορφή, σύμφωνα με τις αρχές εμπιστευτικότητας και προστασίας προσωπικών δεδομένων.

3.4 Διαφάνεια και προσβασιμότητα

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας αναρτάται στον επίσημο ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Έκφρασης, καθώς και σε προσβάσιμα σημεία εντός των δομών, με σκοπό:

- τη διαφάνεια,
- την ενημέρωση προσωπικού και συνεργατών,
- την ενημέρωση ωφελούμενων και τρίτων,
- την ενίσχυση της λογοδοσίας και της προστασίας των παιδιών.

3.5 Εκπαίδευση, πρόληψη και εποπτεία εφαρμογής

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση παρέχει:

- εισαγωγικές εκπαιδεύσεις κατά την πρόσληψη ή έναρξη συνεργασίας,
- περιοδικές εκπαιδεύσεις και επανεκπαιδεύσεις,

8

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

- καθοδήγηση και εποπτεία για την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας.

Παράλληλα, εφαρμόζει στρατηγικές:

- πρόληψης και έγκαιρου εντοπισμού περιστατικών,
- παρακολούθησης της εφαρμογής του παρόντος,
- διαχείρισης αντιδεοντολογικών συμπεριφορών,
- συνεχούς βελτίωσης των διαδικασιών προστασίας.

Ο παρών Κώδικας εφαρμόζεται σε εναρμόνιση με την Πολιτική Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας και της Παρενόχλησης στην Εργασία που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Έκφραση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4808/2021, όπως ισχύει.

4. Θεσμικό πλαίσιο και διεθνή πρότυπα

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας για επαγγελματίες που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους βασίζεται στη διεθνή, ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, και εναρμονίζεται με αναγνωρισμένα διεθνή πρότυπα. Βασικά νομικά κείμενα αναφοράς είναι:

- Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (κύρωση με τον ν. 2101/1992)
- Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ν.δ. 53/1974)
- Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (ν. 1426/1984)
- Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση (**Σύμβαση Λανζαρότε**) (ν. 3727/2008)
- Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (**Σύμβαση Κωνσταντινούπολης**) (ν. 4531/2018)
- Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την εμπορία παιδιών, παιδική πορνεία και παιδική πορνογραφία (ν. 3625/2007)
- Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Γενικό Σχόλιο αριθ. 6 (2005), **Μεταχείριση των ασυνόδευτων και των χωρισμένων από την οικογένειά τους παιδιών που βρίσκονται εκτός της χώρας καταγωγής τους** (έγγραφο CRC/GC/2005/6, Σεπτέμβριος 2005)
- Ο νόμος 4939/2022 «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» (Α' 111)
- Ο νόμος 4960/2022 «Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας και Πλαίσιο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 145), όπως ενσωματώθηκε στον ν. 4939/2022.
- Ο Ποινικός Κώδικας (νόμος 4620/2019 όπως ισχύει) και ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.

Η δημιουργία του παρόντος εδράζεται καταρχήν στην ελληνική νομοθεσία, όπου ήδη από το 2018 με τον ν. 4540/2018 (Α' 91) και μέχρι σήμερα στον ν. 4939/2022 (άρ. 65 παρ. 3, Α' 111) προβλέπεται η τήρηση κώδικα δεοντολογίας από το προσωπικό των φορέων και υπηρεσιών που εργάζονται με ασυνόδετους ανηλίκους. Περαιτέρω, προβλέπεται στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την επιτροπεία και την φιλοξενία των ασυνόδετων ανηλίκων (νόμος 4939/2022 όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με τον ν. 4960/2022, Α' 145, και οι οικείες υπουργικές αποφάσεις).

Για την ανάπτυξη του παρόντος έχουν ληφθεί υπόψη:

- Η υπ' αρ. 30527/Σ.17521/16-02-2026 Εγκύκλιος του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου / Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, με θέμα: «Εγκύκλιος για την τήρηση Κώδικα Δεοντολογίας για τους επαγγελματίες που εργάζονται με ασυνόδετους ανηλίκους»
- Επαγγελματικοί κώδικες δεοντολογίας που διέπουν συγκεκριμένες ειδικότητες, όπως: ο Κώδικας Δεοντολογίας Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων, ο Κώδικας Δεοντολογίας των Κοινωνικών Λειτουργών, ο Κώδικας Δικηγόρων και ο Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος, καθώς και ο Κώδικας Δεοντολογίας
- Νοσηλευτών. Κανονισμοί και κανόνες προσωπικού των Ηνωμένων Εθνών (*Staff Regulations and Rules of the United Nations, 1st January 2018, UN Doc ST/SGB/2018/1*)
- Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και οι Επεξηγηματικές Σημειώσεις (*The UNHCR code of conduct and explanatory notes, June 2004*)
- Ο Κώδικας Δεοντολογίας για τη Διεθνή Δημόσια Διοίκηση (*Standards of Conduct for the International Civil Service, 2013*)
- Οι Θεμελιώδεις δεσμεύσεις της UNICEF για τα παιδιά στο πλαίσιο ανθρωπιστικής κρίσης (*Core Commitments for Children in Humanitarian Action - CCCs, 2022*)
- Βασικές Αξίες της UNICEF (*UNICEF Core Values*)³
- Πλαίσιο Ικανοτήτων της UNICEF (*UNICEF Competency Framework*)⁴
- Ελάχιστα Πρότυπα για την Προστασία του Παιδιού σε Ανθρωπιστικές Παρεμβάσεις (*The Minimum Standards for Child Protection in Humanitarian Action*)⁵
- Διεθνή Πρότυπα Διασφάλισης της Παιδικής Προστασίας (*The International Child Safeguarding Standards*)⁶

Ως προς τους ορισμούς του παρόντος Κώδικα, ισχύουν οι ορισμοί του ν. 4939/2022, όπως έχει τροποποιηθεί με τον ν. 4960/2022 και ισχύει.

³ Διαθέσιμο στον σύνδεσμο:

https://www.unicef.org/careers/media/1081/file/UNICEF_Values_Charter_11x17_poster.pdf ⁴

Διαθέσιμο στον σύνδεσμο:

https://www.unicef.org/careers/media/1041/file/UNICEF%27s_Compentency_Framework.pdf

⁵ Διαθέσιμο στον σύνδεσμο: <https://www.unicef.org/eap/regional-launch-child-protection-minimum-standards-humanitarian-action-cpms-eap>

⁶ Διαθέσιμο στον σύνδεσμο: https://commission.europa.eu/document/download/f53f19ef-c655-4d63-91e5-db4fee59ca3e_en?filename=KCS-CS-Standards-ENG-200218.pdf

5. Γενικές αρχές κατά την εργασία με ανηλίκους

5.1 Σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Τα πρόσωπα που εργάζονται με ανηλίκους οφείλουν να προάγουν και να σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα κάθε ατόμου, καθώς και να ενεργούν με συμμόρφωση προς το διεθνές δίκαιο, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το εθνικό δίκαιο. Ο Κώδικας Δεοντολογίας βασίζεται σε μια προσέγγιση θεμελιωμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζοντας ότι όλοι οι άνθρωποι είναι φορείς αυτών των δικαιωμάτων και ότι η αξιοπρέπείά τους είναι εγγενής, αναπαλλοτρίωτη και οφείλει να τυγχάνει απόλυτου σεβασμού. Η εργασία με ανηλίκους διέπεται από τις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και της προστασίας των δικαιωμάτων κάθε ανηλίκου. Κατά τη σχετική εργασία, απώτερος στόχος είναι η αναγνώριση και η κάλυψη των ατομικών τους αναγκών και κάθε ενέργεια που τους αφορά πρέπει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματά τους.

5.2 Ισότητα και μη διάκριση

Τα πρόσωπα που εργάζονται με ανηλίκους προωθούν και σέβονται τα δικαιώματα κάθε ανήλικου χωρίς καμία διάκριση ως προς τη φυλή, την εθνικότητα, την εθνοτική καταγωγή, τη γλώσσα, την ηλικία, το φύλο, την ταυτότητα φύλου, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τις θρησκευτικές, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την οικογενειακή κατάσταση, τη συμμετοχή σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, την ευαλωτότητα, την κατάσταση της σωματικής ή ψυχικής υγείας ή όποιο άλλο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα, ή τυχόν αναπηρία. Η εφαρμογή αμερόληπτης προσέγγισης είναι ζωτικής σημασίας και οι επαγγελματίες οφείλουν να αποφεύγουν οποιαδήποτε προσωπική προκατάληψη, ώστε όλοι οι ανήλικοι να απολαμβάνουν ισότιμη προστασία και κατάλληλες υπηρεσίες.

5.3 Το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου ως πρωταρχικό μέλημα

Το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη σε όλες τις διαδικασίες και αποφάσεις που τον αφορούν, ιδίως όταν συνυπολογίζονται συμφέροντα διαφορετικών μερών. Στην παροχή υπηρεσιών μιας ομάδας παιδιών το βέλτιστο συμφέρον αφορά τόσο καθένα ξεχωριστά όσο και το σύνολο των παιδιών. Οι επαγγελματίες που εμπλέκονται στη διαχείριση της υπόθεσης ενός ανηλίκου λαμβάνουν υπόψη και αξιολογούν εξατομικευμένα παράγοντες όπως η ηλικία, το φύλο, η

11

οικογενειακή κατάσταση, η ψυχική και σωματική υγεία, η ευαλωτότητα, οι κίνδυνοι στους οποίους έχει εκτεθεί ή μπορεί να εκτεθεί, το υποστηρικτικό πλαίσιο που διαθέτει και η ανθεκτικότητά του, καθώς και η γνώμη και οι επιθυμίες του ίδιου του ανηλίκου.

Η αρχή του βέλτιστου συμφέροντος ως διαδικαστικός κανόνας επιβάλλει την εκτίμηση τόσο των θετικών, αλλά και των αρνητικών συνεπειών που μπορεί να έχει μια απόφαση στη ζωή του παιδιού. Περαιτέρω, σε κάθε στάδιο στη διαδικασία λήψης κάθε απόφασης που επηρεάζει θεμελιωδώς τη ζωή του ασυνόδευτου ή του χωρισμένου από την οικογένειά του παιδιού, πρέπει να τεκμηριώνεται ότι αξιολογήθηκε και καθορίστηκε το βέλτιστο συμφέρον.

5.4 Υιοθετώντας μια παιδοκεντρική προσέγγιση

Η γνώση και κατανόηση της ανάπτυξης του ανηλίκου, των δικαιωμάτων του και της ανάγκης προστασίας του, αποτελούν την βάση για την ορθή αξιολόγηση, εκτίμηση και παρέμβαση. Οι επαγγελματίες που εργάζονται με ανήλικους οφείλουν να αναγνωρίζουν τους παράγοντες επικινδυνότητας και προστασίας, τις δυναμικές που ενδέχεται να επηρεάζουν την ευημερία του ανηλίκου, και να προσαρμόζουν την επικοινωνία και τη συνεργασία τους ανάλογα με την ηλικία, τις ικανότητες και την ωριμότητα του κάθε ανηλίκου.

Καθώς κάθε στάδιο της παιδικής ηλικίας έχει μοναδικά χαρακτηριστικά, οι ενέργειες των επαγγελματιών πρέπει να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένες, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τη χρονολογική ηλικία, αλλά και το επίπεδο ψυχοσυναισθηματικής ωριμότητας του ανηλίκου. Η ωριμότητα, δηλαδή η ικανότητα του ανηλίκου να κατανοεί καταστάσεις, συνέπειες και το δικό του βέλτιστο συμφέρον, ενδέχεται να επηρεάζεται από προηγούμενα τραυματικά βιώματα στη χώρα καταγωγής ή κατά το ταξίδι προς την Ευρώπη, ενώ παράλληλα, το πολιτισμικό του υπόβαθρο μπορεί να επηρεάζει την αντίληψή του για την παιδική ηλικία.

5.5 Μη πρόκληση βλάβης

Κάθε ενέργεια και απόφαση των επαγγελματιών που εργάζονται με ανήλικους πρέπει να μην προκαλεί βλάβη σε αυτόν ή να επιδεινώνει την κατάστασή του ή την ευάλωτη θέση του και, τουναντίον, πρέπει να προλαμβάνει, μειώνει ή ελαχιστοποιεί τυχόν αρνητικές συνέπειες ή βλάβη. Για το λόγο αυτό, πριν από κάθε ενέργεια ή απόφαση, πρέπει να συνεκτιμώνται και να σταθμίζονται οι συνθήκες, οι πιθανές επιπτώσεις και τα οφέλη βάσει των ατομικών αναγκών και χαρακτηριστικών του ανηλίκου. Παράλληλα, οι επαγγελματίες πρέπει να είναι έτοιμοι να επανεκτιμήσουν την κατάσταση και να λάβουν διορθωτικά μέτρα όταν είναι απαραίτητο.

5.6 Προστασία από κάθε μορφής κακομεταχείριση

Το δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη του ανηλίκου, δυνάμει της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, επιτάσσει οι ανήλικοι να μεγαλώνουν και να αναπτύσσονται σε ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον, στο οποίο η ζωή και η επιβίωσή τους προστατεύεται, οι συνθήκες διαβίωσής τους είναι κατάλληλες για την ηλικία και τις ανάγκες τους και έχουν πρόσβαση σε πόρους που είναι απαραίτητοι για την επίτευξη του μέγιστου των δυνατοτήτων τους.

Περαιτέρω, οι επαγγελματίες οφείλουν να διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες για να αναγνωρίζουν έγκαιρα ενδείξεις συναισθηματικής ή σωματικής δυσφορίας, ή ενδείξεις ότι ένας ανήλικος βρίσκεται σε κίνδυνο, να διαμορφώνουν ένα ασφαλές περιβάλλον, να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία από κάθε μορφή κακοποίησης, εκμετάλλευσης ή παραμέλησης, αλλά και να ανταποκρίνονται στις ειδικότερες ανάγκες των ανηλίκων όταν έχουν καταστεί θύματα κακομεταχείρισης.

5.7 Προαγωγή της συμμετοχής των ανηλίκων και του σεβασμού των απόψεών τους

Οι επαγγελματίες οφείλουν να παρέχουν ορθή και προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε ανηλίκου πληροφόρηση και να ενισχύουν τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων που τους αφορούν, όπως σε σχέση με τη στέγαση, τη φροντίδα, τον εντοπισμό μελών της οικογένειάς τους, την οικογενειακή επανένωση και το σχεδιασμό ενεργειών για τους ίδιους. Η συμμετοχή και ο σεβασμός των απόψεων του ανηλίκου προϋποθέτει ότι όλοι οι ανήλικοι πρέπει να είναι σε θέση να εκφράσουν τις απόψεις τους και ότι αυτές οι απόψεις πρέπει να γίνονται σεβαστές και να λαμβάνονται δεόντως υπόψη, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους. Οι επαγγελματίες οφείλουν αντίστοιχα να διαμορφώνουν τις κατάλληλες συνθήκες για την προώθηση της έκφρασης των ανηλίκων και την ενίσχυση της συμμετοχής τους.

5.8 Σεβασμός στο πολιτισμικό υπόβαθρο των ανηλίκων

Οι επαγγελματίες προσαρμόζουν τις ενέργειες και τις αποφάσεις τους λαμβάνοντας υπόψη το φύλο και την ταυτότητα φύλου του ανηλίκου, τις κοινωνικές και πολιτισμικές τους προεκτάσεις, συμπεριλαμβανομένης της θρησκείας, καθώς και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στην (κοινωνική, συναισθηματική ή σωματική) ανάπτυξή του. Περαιτέρω, οι επαγγελματίες αναγνωρίζουν ότι τα ορόσημα που σηματοδοτούν τα διάφορα στάδια κοινωνικής ανάπτυξης ενός ανηλίκου ποικίλλουν από πολιτισμό σε πολιτισμό και σε συνεργασία με τον ανήλικο εργάζονται για την καλύτερη κατανόηση των αναγκών και αντιλήψεών του για επιτυχείς παρεμβάσεις. Όταν το συμφέρον και τα δικαιώματα του ανηλίκου έρχονται σε σύγκρουση με πολιτισμικές αξίες ή πρακτικές, οι επαγγελματίες προτεραιοποιούν πάντα το συμφέρον του ανηλίκου.

5.9 Προώθηση της οικογενειακής ενότητας

Η αρχή της οικογενειακής ενότητας εγγυάται σε όλους τους ανήλικους το δικαίωμα στην οικογένεια, καθώς και στις οικογένειες το δικαίωμα να φροντίζουν και να ανατρέφουν τα ανήλικα τέκνα τους. Οι επαγγελματίες οφείλουν να υποστηρίζουν τους ανήλικους να εντοπίσουν τα μέλη της οικογένειάς τους, να αποκαταστήσουν την επικοινωνία και την επαφή ή και να επανενωθούν μαζί τους, εφόσον αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον τους.

5.10 Ενίσχυση της ανθεκτικότητας

Η προσέγγιση προς κάθε ανήλικο στηρίζεται στην αναγνώριση και ενίσχυση της ψυχικής του ανθεκτικότητας, της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησής του. Επιδιώκεται η ενδυνάμωση του ανηλίκου ώστε να αναγνωρίζει και να αξιοποιεί τις δυνάμεις, τις δεξιότητες και τα θετικά του χαρακτηριστικά, να αναπτύσσει την ικανότητα να ανταποκρίνεται σε προκλήσεις και δυσκολίες και να καλλιεργεί αίσθηση ελέγχου και εμπιστοσύνης στον εαυτό του και στο περιβάλλον του.

5.11 Διαχείριση πληροφοριών και εμπιστευτικότητα

Η διαχείριση κάθε πληροφορίας που αφορά ανήλικους ή άλλα πρόσωπα πραγματοποιείται με σεβασμό, διακριτικότητα και υπευθυνότητα. Η αρχή αυτή διασφαλίζει ότι τα προσωπικά δεδομένα και οι ευαίσθητες πληροφορίες προστατεύονται από κάθε μη εξουσιοδοτημένη χρήση ή κοινολόγηση, ενώ η ανταλλαγή τους γίνεται μόνο όταν είναι αναγκαία και με τρόπο που υπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.

5.12 Διαφάνεια και λογοδοσία

Οι επαγγελματίες ασκούν τα καθήκοντά τους με την δέουσα επιμέλεια και συνέπεια και με γνώση του θεσμικού πλαισίου και των θεμελιωδών αρχών της προστασίας των ανηλίκων. Παράλληλα, εφαρμόζοντας τις αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διαχείρισης, αξιοποιούν τους διαθέσιμους πόρους αποκλειστικά προς το συμφέρον των ανηλίκων και με τρόπο αποτελεσματικό και διαφανή, καταγράφουν και τεκμηριώνουν τις ενέργειές τους, ενημερώνουν σχετικά τους συναδέλφους ή/και τους ιεραρχικά ανώτερους και τους ενδιαφερόμενους ανήλικους, ακολουθούν υψηλά πρότυπα ποιότητας στην εργασία τους και επιδιώκουν την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. Ομοίως, διαθέτουν σχετική εκπαίδευση, επαρκή επαγγελματική εμπειρία, κατάλληλες δεξιότητες και προσόντα (βάσει των οποίων προσελήφθησαν) και επιδιώκουν τη διαρκή ανάπτυξη αυτών, αναζητούν καθοδήγηση όποτε είναι απαραίτητο για την αποτελεσματικότερη παροχή υπηρεσιών στους ανήλικους, και συνεργάζονται με άλλους επαγγελματίες, ειδικότητες και υπηρεσίες για το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων.

5.13 Προώθηση της ασφάλειας και της υγείας

Οι εργαζόμενοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παιδικής προστασίας οφείλουν να ενεργούν με υπευθυνότητα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση κάθε πιθανού κινδύνου που θα μπορούσε να απειλήσει την υγεία, την ασφάλεια ή την ευημερία τόσο των ίδιων των εργαζομένων όσο και των ανηλίκων. Η συμμόρφωση με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και τα πρωτόκολλα ασφαλείας, καθώς και με κάθε σχετική οδηγία, αποτελεί βασική υποχρέωση στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

5.14 Επαγγελματική ακεραιότητα

Οι εργαζόμενοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παιδικής προστασίας οφείλουν να επιδεικνύουν σταθερά ήθος, διαφάνεια και υπευθυνότητα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, λαμβάνοντας υπόψη ότι λειτουργούν ως εν δυνάμει πρότυπα για τους ανηλίκους που υποστηρίζουν. Ως εκ τούτου, οφείλουν να λειτουργούν με σεβασμό προς κάθε άτομο, και ιδίως προς τους ανήλικους, αποφεύγοντας οποιαδήποτε ενέργεια ή παράλειψη που θα μπορούσε να τους ζημιώσει ή να υπονομεύσει την προστασία και τη διαχείριση της υπόθεσής τους, π.χ. με το να υπάρχει μεροληψία ή σύγκρουση συμφερόντων.

5.15 Συνεργασία και ομαδικότητα

Η αποτελεσματική προστασία και υποστήριξη των ανηλίκων επιτυγχάνεται μέσα από συνεργασία, ομαδικότητα και αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των επαγγελματιών. Η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει τη δημιουργία ενός αρμονικού και υποστηρικτικού εργασιακού περιβάλλοντος, όπου όλα τα μέλη της ομάδας συμβάλλουν με συλλογικό πνεύμα, αποφεύγουν υποτιμητικές ή επιθετικές συμπεριφορές και λειτουργούν με γνώμονα την ίση μεταχείριση ανεξαρτήτως φύλου, ταυτότητας φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, εθνικότητας, κατάστασης υγείας, αναπηρίας ή κοινωνικής κατάστασης. Με την αρχή αυτή ενθαρρύνεται η υπεύθυνη και αμερόληπτη στάση στην εκπλήρωση των καθηκόντων, η εποικοδομητική και ειλικρινής επικοινωνία, η καθοδήγηση και στήριξη των νέων ή λιγότερο έμπειρων μελών, καθώς και η πρόσβαση σε καθοδήγηση από επαγγελματίες που διαθέτουν έναν συντονιστικό ρόλο ή εξειδικευμένο προσωπικό όταν απαιτείται. Μέσω της συνεργασίας, της διαρκούς υποστήριξης και της αναγνώρισης της συμβολής όλων, διασφαλίζεται η ποιοτική και συντονισμένη παροχή υπηρεσιών που προάγουν την ευημερία, την ασφάλεια και την ανάπτυξη των ανηλίκων.

6. Οδηγός επαγγελματικής συμπεριφοράς κατά την εργασία με ανηλίκους

Οι εργαζόμενοι, οι εθελοντές και κάθε πρόσωπο που δραστηριοποιείται στις δομές της Ευρωπαϊκής Έκφρασης οφείλουν να τηρούν τις ακόλουθες ειδικότερες οδηγίες επαγγελματικής συμπεριφοράς κατά την εργασία και την επικοινωνία τους με ανηλίκους, όπως περιγράφονται στην υπ' αρ. 30527/Σ.17521/16-02-2026 Εγκύκλιο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου / Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, με θέμα: «Εγκύκλιος για την τήρηση Κώδικα Δεοντολογίας για τους επαγγελματίες που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους».

6.1 Επικοινωνία και επαφή με ανηλίκους

- Ενημερώνουν έγκαιρα και με σαφήνεια τους ανηλίκους για την έκταση και τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και για τον ρόλο τους και τις ενέργειες που πρόκειται να αναλάβουν με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον τους.
- Φέρονται στους ανηλίκους με σεβασμό, δίκαια και ισότιμα ανεξαρτήτως καταγωγής, φύλου, θρησκείας ή άλλων χαρακτηριστικών.
- Είναι δίπλα στους ανηλίκους για να τον υποστηρίξουν και να τον ακούσουν. Είναι ουδέτεροι απέναντι σε αντιλήψεις ή απόψεις των ανηλίκων, υπό την έννοια ότι δεν προβαίνουν σε στιγματιστικούς χαρακτηρισμούς ή σε προσβολές.
- Η σωματική επαφή με τους ανηλίκους και οι χειρονομίες που ενδεχομένως χρησιμοποιεί ένας επαγγελματίας κατά την επικοινωνία του παραμένουν μέσα στο πλαίσιο του επαγγελματικού ρόλου τους και της επαγγελματικής σχέσης, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια, τα βιώματα, το φύλο και το πολιτισμικό υπόβαθρο του ανηλίκου. Αποφεύγουν οποιαδήποτε σωματική επαφή μπορεί να εκληφθεί από τον ανήλικο ως παρεμβατική ή είναι ακατάλληλη για την επαγγελματική σχέση.
- Είναι προσβάσιμοι και προσιτοί στους ανηλίκους, διατηρούν ειλικρινή επικοινωνία, προσαρμοσμένη στην ηλικία και το γνωστικό τους επίπεδο.
- Ενθαρρύνουν και υποστηρίζουν τους ανηλίκους να εκφράζουν τις απόψεις, τις ανησυχίες και τα συναισθήματα τους και επιδεικνύουν σεβασμό προς αυτά, ακόμα και αν δεν τους βρίσκουν σύμφωνους.
- Παρέχουν σαφείς και ακριβείς πληροφορίες και ενημερώσεις για τις υπηρεσίες και τις υποστηρικτικές δυνατότητες που τους προσφέρονται, καθώς και για τις υφιστάμενες διαδικασίες στη χώρα υποδοχής. Σε περίπτωση που δεν γνωρίζουν με βεβαιότητα κάποια πληροφορία δεν προχωρούν σε εικασίες ούτε παρέχουν ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες. Αντ' αυτού ενημερώνουν τον ανήλικο ότι θα ενημερωθούν από αξιόπιστη πηγή ώστε να επανέλθουν με τις έγκυρες πληροφορίες.

- Διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι έχουν κατανοήσει τις πληροφορίες που τους έχουν δοθεί και τις επιλογές που έχουν.
- Χρησιμοποιούν θετικές μεθόδους για τη διαπαιδαγώγηση, την υποστήριξη και τη διαχείριση της συμπεριφοράς των ανηλίκων και απέχουν από κάθε μορφή βίας.
- Προσαρμόζουν τη μεθοδολογία και την προσέγγισή τους όταν η επικοινωνία με τους ανηλίκους δεν αποδίδει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Αποφεύγουν να βρίσκονται με έναν ανήλικο μόνον σε ένα χώρο και εφαρμόζουν τον κανόνα της παρουσίας δύο ενηλίκων.
- Αποφεύγουν να παρέχουν υλικά αγαθά (π.χ., αναψυκτικά, ποτά, φαγητό, κινητό, τσιγάρα, εισιτήρια, κ.α.) στους ανηλίκους χωρίς την έγκριση του Υπεύθυνου Προγράμματος Παιδικής Προστασίας.
- Απέχουν αυστηρά από προσωπικές συναλλαγές με ανηλίκους, είτε υλικών αντικειμένων είτε χρημάτων.
- Χρησιμοποιούν αποκλειστικά επαγγελματικά και θεσμοθετημένα μέσα επικοινωνίας με τους ανηλίκους, εντός του πλαισίου των επαγγελματικών τους αρμοδιοτήτων, αποφεύγοντας την προσωπική επικοινωνία ή την κοινοποίηση προσωπικών στοιχείων, όπως αριθμοί τηλεφώνου, προφίλ κοινωνικών δικτύων ή ιδιωτικές διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Απαγορεύεται απολύτως η πρόσκληση, μετακίνηση, φιλοξενία ή η παραμονή ανηλίκου σε ιδιωτική κατοικία εργαζομένου καθώς και η ανάπτυξη οποιασδήποτε μορφής προσωπικής σχέσης ή επαφής εκτός του επαγγελματικού πλαισίου.
- Απαγορεύεται αυστηρά οποιαδήποτε ανάπτυξη ερωτικών ή σεξουαλικών σχέσεων με ανηλίκους ή με πρόσωπα που διαμένουν σε ξενώνες φιλοξενίας και ενδέχεται να έχουν ενηλικιωθεί

6.2 Υποχρέωση μη πρόκλησης βλάβης

- Προβαίνουν σε ενέργειες για τον ανήλικο και την υπόθεσή του αφού πρώτα έχουν εξεταστεί και σταθμιστεί τυχόν επιπτώσεις.
- Με τις ενέργειές τους αποφεύγουν πάντα την χειροτέρευση της θέσης του ανηλίκου ή βλάβη των δικαιωμάτων και της κατάστασής του.
- Δημιουργούν και διατηρούν ένα ασφαλές περιβάλλον κατά τη διενέργεια συναντήσεων ή δραστηριοτήτων, είτε εντός είτε εκτός του καθιερωμένου χώρου εργασίας, ή κατά την παραμονή των ανηλίκων στους χώρους αυτούς.
- Ασκούν τον ρόλο τους με υπευθυνότητα και σεβασμό, χωρίς να εκμεταλλεύονται τη θέση ισχύος τους για ίδιον όφελος ή για να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των ανηλίκων.
- Εάν χρειάζεται, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, να υποβάλουν ευαίσθητες ή πιεστικές ερωτήσεις στο παιδί, πρέπει να το κάνουν με τρόπο που δεν θα θέσει τον ανήλικο σε άβολη θέση και δεν θα προκαλέσει συναισθηματική βλάβη.

6.3 Ασφάλεια και προστασία των παιδιών από κακοποίηση ή εκμετάλλευση

- Συμμορφώνονται με την καθιερωμένη Πολιτική Παιδικής Προστασίας.
- Αναγνωρίζουν και αξιολογούν με υπευθυνότητα ενδείξεις ή σημάδια παραμέλησης ή κακοποίησης και παραπέμπουν σε αρμόδιους φορείς ή εξειδικευμένες υπηρεσίες.
- Αναφέρουν εγκαίρως και με ακρίβεια κάθε περιστατικό που σχετίζεται με την προστασία των ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων υπόνοιας ή ενδείξεων κακοποίησης, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες, και προς την ΓΓΕΠΘΠ. Αν υπάρχει αποκάλυψη άμεσα ενημερώνονται οι αρμόδιες αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές, όπως κι αν υπάρχει σοβαρή υπόνοια ότι τελείται αδίκημα σε βάρος παιδιού.
- Τηρούν το σχετικό πρωτόκολλο και ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες υπηρεσίες σε επείγοντα περιστατικά που αφορούν την ασφάλεια και την υγεία των ανηλίκων (άμεση δράση, πυροσβεστική, ΕΚΑΒ).
- Απέχουν αυστηρά από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών και την κατανάλωση αλκοόλ κατά την άσκηση των εργασιακών τους καθηκόντων. Η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνει επίσης την αποφυγή καπνίσματος, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης οποιουδήποτε καπνικού προϊόντος, συσκευής θέρμανσης καπνού ή ατμιστικής συσκευής, κατά την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ανηλίκους εντός εσωτερικών χώρων.
- Αποφεύγουν αυστηρά την ανάρτηση ή/και κοινοποίηση φωτογραφιών, βιντεοσκοπήσεων, εγγράφων ή πληροφοριών που αφορούν τους ανηλίκους, τους λοιπούς εργαζόμενους και το χώρο εργασίας, χωρίς τη ρητή συναίνεση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τα πρότυπα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Για αναρτήσεις φωτογραφιών και/ή βιντεοσκοπήσεων σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, ενημερώνουν αναλυτικώς τον ανήλικο και τον επίτροπο του, και για

τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η δημοσίευση στον ανήλικο, λαμβάνεται κάθε μέτρο προστασίας για να μην ταυτοποιείται ή κινδυνεύσει ο ανήλικος ή οι οικείοι του, ζητείται γραπτή συναίνεση από τον ανήλικο και τον επίτροπό του (όπου έχει οριστεί) μέσω σχετικού πρότυπου εντύπου, το οποίο περιλαμβάνει σαφή ενημέρωση για τη χρήση και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Για ανηλίκους κάτω των 14 ετών, η ενημέρωση παρέχεται στο παιδί προφορικά και με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία του, ενώ η γραπτή συναίνεση παρέχεται αποκλειστικά από τον επίτροπο. Η Γενική Γραμματεία ενημερώνεται σχετικά.

- Ενεργούν εντός των επαγγελματικών τους αρμοδιοτήτων και ρόλου, αποφεύγοντας πράξεις που τις υπερβαίνουν.
- Απέχουν από οποιαδήποτε παράνομη ή καταχρηστική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης της παρασιώπησης, προώθησης, διευκόλυνσης ή εκμετάλλευσης της παιδικής εργασίας, της παρασιώπησης, διευκόλυνσης ή τέλεσης κάθε μορφής εμπορίας ανθρώπων και άλλων πράξεων που παραβιάζουν τα δικαιώματα των ανηλίκων ή θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, την ακεραιότητα και την ευημερία τους.

6.4 Παροχή υπηρεσιών προσαρμοσμένες στην ηλικία, το φύλο και το πολιτισμικό υπόβαθρο των ανηλίκων

- Αναγνωρίζουν ότι κάθε ανήλικος είναι μοναδικός, με προσωπικά βιώματα, ανάγκες και ιδιαίτερες συνθήκες που τον περιβάλλουν κάθε δεδομένη στιγμή.
- Επανεξετάζουν τον τρόπο αλληλεπίδρασης, επικοινωνίας και συμπεριφοράς και τα προσαρμόζουν ανάλογα με τις ανάγκες και ατομικές περιστάσεις της ζωής του ανηλίκου.
- Ενημερώνονται και ευαισθητοποιούνται σε θέματα φύλου και πολιτισμικών διαφορών, για την καλύτερη κατανόηση, την προώθηση κουλτούρας συμπερίληψης και την καλλιέργεια ουσιαστικής διαπολιτισμικής επικοινωνίας μεταξύ των ίδιων και των ανηλίκων.
- Συζητούν με τους ανηλίκους για την επίδραση της κουλτούρας τους σε έννοιες, καταστάσεις και αντιλήψεις, και δεν ερμηνεύουν εκ των προτέρων βάσει θεωρητικών υποθέσεων ή/και προκαταλήψεων λόγω των γενικών χαρακτηριστικών του ανηλίκου.
- Σχεδιάζουν δράσεις ή προχωρούν σε ενέργειες που συνάδουν με το πολιτισμικό υπόβαθρο του ανηλίκου και τις επιθυμίες του.
- Αποφεύγουν την χρήση σύνθετης ορολογίας ή τη διενέργεια μεγάλων σε διάρκεια συναντήσεων χωρίς διαλείμματα, ή την παροχή περισσότερων πληροφοριών από αυτές που ο ανήλικος μπορεί να κατανοήσει ή να συκρατήσει.

6.5 Ακεραιότητα και Διαφάνεια

- Εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τις αρχές της ακεραιότητας, της υπευθυνότητας, της διαφάνειας και της αμεροληψίας.

- Αντιμετωπίζουν τις κρίσιμες καταστάσεις με ψυχραιμία και επαγγελματισμό, ακολουθώντας τις καθιερωμένες διαδικασίες.
- Τηρούν τον κανόνα των «δύο ενηλίκων» για την ασφαλή επιτήρηση και υποστήριξη των ανηλίκων.
- Συμμορφώνονται πλήρως με τις διαδικασίες έρευνας που αφορούν την προστασία των ανηλίκων, παρέχοντας οποιαδήποτε απαιτούμενα έγγραφα ή πληροφορίες.
- Τηρούν τις καθιερωμένες διαδικασίες αναφοράς και παραπομπής σε περιπτώσεις μη τήρησης των πρωτοκόλλων.
- Αξιοποιούν τους διαθέσιμους πόρους του φορέα όπου απασχολούνται αποκλειστικά προς το συμφέρον και την προαγωγή των δικαιωμάτων των ανηλίκων, και απέχουν από οποιαδήποτε χρήση εξυπηρετεί προσωπικούς σκοπούς.
- Απαγορεύεται αυστηρά κάθε μορφής λεκτική, σωματική, ψυχολογική ή σεξουαλική βία, κακοποίηση, παρενόχληση, εκφοβισμός ή μειωτική, διακριτική ή εξευτελιστική μεταχείριση, και τέτοιες συμπεριφορές συνιστούν αδικήματα του Ποινικού Δίκαιου.
- Απέχουν απόλυτα από οποιασδήποτε μορφής εκμετάλλευση της ευαλωτότητας των ανηλίκων και την κατάχρηση εξουσίας ή την κατάχρηση της εμπιστοσύνης του ανηλίκου, έχοντας πλήρη επίγνωση της θέσης ισχύος και εξουσίας στην οποία βρίσκονται σε σχέση με το παιδί και τη σημασία της υπεύθυνης χρήσης αυτής.
- Απέχουν από την άμεση ή έμμεση αποδοχή ή προσφορά δώρων, χρηματικών ποσών ή άλλων ωφελημάτων από ή προς ανήλικους, συναδέλφους, συνεργάτες, κυβερνητικούς αξιωματούχους ή τρίτους, η οποία δεν αποτελεί συμβολική και καθιερωμένη πρακτική του φορέα και θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεροληψία ή/και διακριτική μεταχείριση, εξυπηρέτηση, εκβιασμό, ή άβολη θέση των εμπλεκόμενων μερών ή των παρατηρητών της ενέργειας, ή θα μπορούσε να εκληφθεί από τρίτους ως κάτι από τα προαναφερθέντα. Απέχουν αυστηρά από κάθε πράξη δωροδοκίας, χρηματισμού ή οποιασδήποτε αδικαιολόγητης πληρωμής, είτε άμεσα είτε μέσω τρίτων, προς δημόσιους λειτουργούς ή άλλους επαγγελματίες με σκοπό τον επηρεασμό των αποφάσεών τους.
- Απέχουν από επιχειρηματικές ή λοιπές προσωπικές δραστηριότητες που μπορεί να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων, να επηρεάσουν την αντικειμενικότητα και την ακεραιότητα της εργασίας τους, ή να δύναται να γίνουν αντιληπτές ως μεροληπτική αντιμετώπιση. Δηλώνουν δε εγκαίρως στον/-ην προϊστάμενο/-η τους κάθε κατάσταση ή σχέση που ενδέχεται να συνιστά σύγκρουση συμφερόντων ή να επηρεάσει την αμεροληψία τους.
- Συμμορφώνονται με τις διαδικασίες ελέγχου της ταυτοποίησης, ελέγχου ποινικού μητρώου, εποπτείας και αξιολόγησης που εφαρμόζονται από τις αρμόδιες αρχές, παρέχοντας τα απαραίτητα νομικά και αποδεικτικά έγγραφα, όταν αυτό απαιτείται.
- Παρέχουν αληθείς και διαφανείς πληροφορίες στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων και να ενεργούν με ειλικρίνεια και διαφάνεια σε κάθε επικοινωνία/συνδιαλλαγή.
- Παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τις απαιτούμενες αναφορές, εκθέσεις, καταθέσεις, διασφαλίζοντας τη λογοδοσία και τη συμμόρφωση με τις θεσμικές διαδικασίες.

- Αποφεύγουν κάθε συζήτηση θεμάτων που αφορούν ανηλίκους με άτομα εκτός του επαγγελματικού πλαισίου.
- Ενεργούν με σεβασμό προς τη βούληση και τις δυνατότητες των ανηλίκων, αποφεύγοντας ενέργειες αντίθετες σε αυτές, και επιδεικνύουν εγρήγορση σε κάθε περίπτωση που απαιτεί άμεση προστασία.
- Δεν δίνουν υποσχέσεις ούτε δημιουργούν μη ρεαλιστικές προσδοκίες, προκειμένου να αποφεύγονται παρανοήσεις ή απογοήτευση από την πλευρά των ανηλίκων.
- Διατηρούν επαγγελματική στάση αποφεύγοντας την υπερβολική συναισθηματική εμπλοκή που μπορεί να επηρεάσει την επαγγελματική κρίση.

6.6 Εμπιστευτικότητα και προσωπικά δεδομένα

- Σέβονται την αρχή της εμπιστευτικότητας, το πλαίσιο της οποίας θα πρέπει να εξηγείται με σαφήνεια στον ανήλικο πριν ξεκινήσει μια συζήτηση. Ειδικότερα, οι επαγγελματίες ενημερώνουν τον ανήλικο απλά και με σαφήνεια για τον τρόπο, το λόγο και τον σκοπό που συλλέγονται οι προσωπικές του πληροφορίες, καθώς και για την τυχόν ανάγκη διαμοιρασμού των πληροφοριών αυτών, ποιοι επαγγελματίες, φορείς ή υπηρεσίες μπορεί να έχουν πρόσβαση σε αυτές και για ποιους σκοπούς. Διευκρινίζουν στον ανήλικο τα όρια της εμπιστευτικότητας και τις εξαιρέσεις (π.χ. σε περιπτώσεις απειλής ζωής ή/και κινδύνου, βλάβης).
- Αναζητείται η συναίνεση ή συγκατάθεση του ανηλίκου, όπου αυτό είναι δυνατόν, πριν την κοινοποίηση προσωπικών πληροφοριών ή περιστατικών, εκτός εάν υπάρχει νομική υποχρέωση ή άμεσος κίνδυνος για την ασφάλειά του ή την ασφάλεια άλλων.
- Απέχουν από την κοινοποίηση ευαίσθητων πληροφοριών χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση/συναίνεση του ανηλίκου, εκτός αν αυτό επιβάλλεται από τον νόμο και τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας.
- Φυλάσσουν τις ευαίσθητες πληροφορίες και τα σχετικά έγγραφα σε ασφαλή αρχεία (τόσο φυσικά όσο και ηλεκτρονικά), με κάθε μέτρο ασφαλείας που απαιτείται από τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, με διαβάθμιση πρόσβασης άλλων επαγγελματιών που, λόγω σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης ή/και λόγω ιδιότητας, εμπλέκονται στο χειρισμό μιας υπόθεσης. Τηρούν ολοκληρωμένο αρχείο για την κάθε υπόθεση, με όλα τα σχετικά έγγραφα, τις αναφορές, τις αξιολογήσεις και το πλάνο δράσης, ώστε να δίνουν ακριβή εικόνα για την υπόθεση του ανηλίκου, την κατάσταση του, τις ενέργειες που έχουν γίνει και αυτές που εκκρεμούν ή σχεδιάζονται να γίνουν. Χειρίζονται τις ευαίσθητες πληροφορίες ορθά και με ασφάλεια, τηρώντας την αρχή της εμπιστευτικότητας, γνωστοποιώντας τις μόνο σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό και σύμφωνα με όλες τις κατευθυντήριες γραμμές και τα πρότυπα που ισχύουν.

- Λαμβάνουν συναίνεση του παιδιού και του εντεταλμένου επιτροπείας πριν τη χρήση φωτογραφιών, βίντεο ή άλλων οπτικοακουστικών μέσων.
- Σέβονται την προσωπική ζωή των ανηλίκων και την προστασία των πληροφοριών που περιέχονται σε γνώση τους.
- Συνεργάζονται με τρίτους που έχουν νόμιμη εξουσιοδότηση να ενεργούν για λογαριασμό του ανηλίκου, με σεβασμό και πάντα λαμβάνοντας υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του.
- Χρησιμοποιούν μόνο μη αναγνωρίσιμα ή ανωνυμοποιημένα δεδομένα κατά την επικοινωνία πληροφοριών με άλλους επαγγελματίες στο μέτρο που αυτό ενδείκνυται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας.
- Προστατεύουν τα προσωπικά τους στοιχεία και εκείνα των συναδέλφων τους, χωρίς να κοινοποιούν πληροφορίες όπως αριθμούς τηλεφώνου ή διευθύνσεις κατοικίας.
- Σε περίπτωση αλλαγής προσώπων στα μέλη μιας ομάδας προσωπικού, θα πρέπει να γίνεται παράδοση του αρχείου και ενημέρωση, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχιση της φροντίδας του ανηλίκου και να αποφεύγονται περιττές επανλήψεις συνεντεύξεων ή αναζήτησης εγγράφων.
- Όταν κρίνεται απαραίτητος ο διαμοιρασμός πληροφοριών με άλλους επαγγελματίες, θα πρέπει καταρχήν να ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος ανήλικος και να αναζητείται η συναίνεσή του (ανάλογα με την ηλικία και το επίπεδο ανάπτυξης του ανηλίκου), καθώς και ο Επίτροπος (όπου έχει οριστεί). Οι πληροφορίες μοιράζονται μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού φορέων/ υπηρεσιών/ επαγγελματιών και ειδικά όσων εμπλέκονται στην παροχή υποστήριξης προς τον ανήλικο, στη βάση της αναγκαιότητας και με σεβασμό στο βέλτιστο συμφέρον του. Οι επαγγελματίες μεριμνούν για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και των εμπιστευτικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων ταυτοποίησης (όνομα, διεύθυνση κ.λπ.) σε περιπτώσεις όπου δεν εξυπηρετούν τη διαχείριση της υπόθεσης του ανηλίκου. Η εμπιστευτικότητα σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αξιοποιηθεί ως δικαιολογία για να παραμείνει ένας ανήλικος σε κίνδυνο ή να μην λάβει κρίσιμες υπηρεσίες εγκαίρως.

6.7 Ενίσχυση της συμμετοχής και της ανθεκτικότητας των ανηλίκων

- Ενισχύουν τη συμμετοχή των ανηλίκων στο σχεδιασμό δράσεων και ενεργειών και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που τους αφορούν.
- Ενθαρρύνουν τους ανηλίκους να εκφράζουν και να μοιράζονται τις απόψεις, τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς τους και να παραμένουν ενεργοί ακροατές.
- Εντοπίζουν τις ικανότητες, κλίσεις και επιθυμίες των ανηλίκων και τους υποστηρίζουν στη διαδικασία της ανάπτυξής τους, με γνώμονα την ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους.
- Διευκολύνουν την πρόσβαση σε αξιόπιστες και επίσημες πληροφορίες, εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες που ενισχύουν τις δεξιότητες τους, καθώς και σε λοιπές δραστηριότητες που προάγουν τη σωματική και ψυχική ευημερία των ανηλίκων.
- Συνεργάζονται με ειδικούς επαγγελματίες για την παροχή συμβουλών και καθοδήγησης.
- Προάγουν τη δημιουργικότητα, καινοτομία και έκφραση νέων ιδεών χρησιμοποιώντας μεθόδους επιβράβευσης και θετικής ενίσχυσης για την ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης και εμπιστοσύνης.
- Αναπτύσσουν συνολική στρατηγική υποστήριξης των ανηλίκων, αποφεύγοντας αποσπασματικές ή μεμονωμένες παρεμβάσεις.
- Εστιάζουν στις δυνατότητες ενός ανηλίκου και τους μηχανισμούς επιβίωσης και αντιμετώπισης που έχει αναπτύξει. Αποφεύγουν να εστιάζουν μόνο σε τραυματικά γεγονότα ή σε δύσκολες εμπειρίες ή κινδύνους, και κατά τις συζητήσεις συμπεριλαμβάνουν θετικά θέματα σχετικά με τη ζωή του ανηλίκου. Για τον σκοπό αυτό, οι επαγγελματίες, κατά τον τομέα δράσης ή αρμοδιότητάς τους, ενημερώνουν ή επιμορφώνουν τους ανηλίκους για τα δικαιώματά τους,

αναπτύσσουν δράσεις που προάγουν την ηθική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξή τους και με τις οποίες αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες και κατ' επέκταση ενισχύουν την αυτοεκτίμησή τους.

- Παρέχουν στους ανηλίκους σαφείς πληροφορίες σχετικά με τους τρόπους και τους αρμόδιους φορείς ή πρόσωπα στα οποία μπορούν να ζητήσουν βοήθεια ή υποστήριξη σε περίπτωση ανάγκης.

6.8 Συνεργασία και ομαδικότητα

- Συμβάλλουν έκαστος και εκάστη στη δημιουργία ενός αρμονικού εργασιακού περιβάλλοντος με βάση το ομαδικό πνεύμα, τον αμοιβαίο σεβασμό και την ίση μεταχείριση, ανεξαρτητών φύλου, ταυτότητας φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, εθνικότητας, κατάστασης της υγείας, αναπηρίας ή κοινωνικής κατάστασης.
- Ενεργούν με υπομονή, σεβασμό και ευγένεια προς τους άλλους και απέχουν από οποιαδήποτε υποτιμητική ή/και προσβλητική συμπεριφορά, ή/και σωματική επαφή που υποκρύπτει έλλειψη σεβασμού ή/και επιθετική συμπεριφορά.
- Διαχωρίζουν σαφώς τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις από την προσωπική τους ζωή, διατηρώντας μια υπεύθυνη και αμερόληπτη στάση στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους.
- Διατηρούν ειλικρινή και εποικοδομητική επικοινωνία με συναδέλφους, συνεργάτες, υπηρεσίες, κ.ά., με σεβασμό στις απόψεις όλων και με γνώμονα τον διάλογο. Όταν απαιτείται, προσφεύγουν σε καθορισμένες διαδικασίες διαμεσολάβησης.
- Λειτουργούν ως ομάδα με συλλογικό πνεύμα, συνεργάζονται και συνεργάζονται και αλληλοϋποστηρίζονται, με στόχο την αποτελεσματικότερη και ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών προς τους ανηλίκους. Οι νέοι στη συγκεκριμένη υπηρεσία/θέση εργαζόμενοι λαμβάνουν καθοδήγηση, ολοκληρωμένη ενημέρωση και στήριξη από τους ιεραρχικά ανώτερους στο φορέα ή τους υπεύθυνους στην υπηρεσία, ώστε να ενσωματωθούν ομαλά στο εργασιακό περιβάλλον, να γνωρίσουν τις υποθέσεις που αναλαμβάνουν και να εξοικειωθούν μέσω εκπαίδευσης με τη σχετική νομοθεσία, τις λοιπές οδηγίες και τους κανόνες που έχουν εφαρμογή στο πεδίο εργασίας τους.
- Αναζητούν καθοδήγηση και υποστήριξη από ιεραρχικά ανώτερους, συντονιστές ή εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, όταν κρίνεται αναγκαίο.
- Εφόσον έχουν ρόλο υπεύθυνου, συντονιστή ή άλλη θέση καθοδήγησης και εποπτείας προς τους λοιπούς συναδέλφους, παραμένουν προσιτοί και διαθέσιμοι ώστε να τους απευθύνονται για συνδρομή όποτε είναι απαραίτητο, να παρέχουν σαφή καθοδήγηση, να εποπτεύουν συστηματικά την παροχή υπηρεσιών στους ανηλίκους και ασκούν εποικοδομητική κριτική στους υφιστάμενους συνοδευόμενη από προτάσεις βελτίωσης, κινητοποιούν όλα τα μέλη της ομάδας και αναγνωρίζουν τη συμβολή όλων των μελών.

Β. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

1. Σκοπός

Ο παρών Μηχανισμός Αναφοράς Παραβιάσεων του Κώδικα Δεοντολογίας θεσπίζεται από τις δομές Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΚΦΑΑ) και Εποπτευόμενων Διαμερισμάτων Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (ΕΔΗΔ) της Ευρωπαϊκής Έκφρασης, με σκοπό:

- την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων,
- την έγκαιρη αναγνώριση, αναφορά και αντιμετώπιση περιστατικών παραβίασης,
- τη διασφάλιση της διαφάνειας, λογοδοσίας και επαγγελματικής ακεραιότητας,
- τη συμμόρφωση με την Πολιτική Παιδικής Προστασίας και την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Μηχανισμός λειτουργεί συμπληρωματικά προς την **Πολιτική Παιδικής Προστασίας** του φορέα και ενεργοποιείται σε κάθε περίπτωση πραγματικής, εικαζόμενης ή πιθανολογούμενης παραβίασης.

2. Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών μηχανισμός εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε:

- εργαζόμενους,
- εθελοντές,
- συνεργάτες,
- εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών,
- μέλη της διοίκησης,
- ωφελούμενους ανηλίκους,
- τρίτους που συναλλάσσονται με τις δομές.

Η μη αναφορά ή απόκρυψη πληροφορίας που αφορά πιθανή παραβίαση δύναται να θεωρηθεί συνενοχή ή παράβαση καθήκοντος.

3. Τι συνιστά παραβίαση

Αναφορά υποβάλλεται για κάθε πράξη ή παράλειψη που αντίκειται:

- στον Κώδικα Δεοντολογίας,
- στην Πολιτική Παιδικής Προστασίας,
- στη νομοθεσία,
- στα επαγγελματικά και ηθικά πρότυπα.

Ενδεικτικά:

3.1 Παραβιάσεις παιδικής προστασίας

- σωματική βία,
- λεκτική ή ψυχολογική κακοποίηση,
- σεξουαλική κακοποίηση ή παρενόχληση,
- παραμέληση,
- εκμετάλλευση,
- ανάρμοστη επικοινωνία ή σχέση με ανήλικο,
- οικονομική εκμετάλλευση
- παραβίαση ιδιωτικότητας

3.2 Παραβιάσεις δεοντολογίας

- κατάχρηση εξουσίας,
- εκφοβισμός,
- διακρίσεις,
- ρατσιστική συμπεριφορά,
- παραβίαση εμπιστευτικότητας,
- παραβίαση επαγγελματικών ορίων
- παράληψη αναφοράς

3.3 Παραβιάσεις διοικητικής / οικονομικής φύσης

- απάτη,
- υπεξαίρεση,
- πλαστογράφηση,
- σύγκρουση συμφερόντων.

4. Υποχρέωση άμεσης αναφοράς

Κάθε εργαζόμενος, συνεργάτης ή εθελοντής υποχρεούται να αναφέρει άμεσα οποιαδήποτε πραγματική ή ύποπτη παραβίαση περιέλθει σε γνώση του.

Η πολιτική του φορέα προβλέπει **μηδενική ανοχή** στην παιδική κακοποίηση και υποχρεωτική δήλωση επιβεβαιωμένων ή υπόπτων περιστατικών.

5. Πρόσωπα που μπορούν να υποβάλουν αναφορά

Αναφορά μπορούν να υποβάλουν:

- εργαζόμενοι,
- εθελοντές,
- συνεργάτες,

- ασυνόδευτοι ανήλικοι,
- επίτροποι / νόμιμοι εκπρόσωποι,
- συγγενικά πρόσωπα,
- άλλοι φορείς ή τρίτοι.

6. Τρόποι Υποβολής Αναφοράς και Άμεση Ενεργοποίηση του Μηχανισμού

Κάθε εργαζόμενος, εθελοντής, συνεργάτης ή τρίτο πρόσωπο που γνωρίζει, υποψιάζεται ή λαμβάνει πληροφορία για περιστατικό ή συμπεριφορά που ενδέχεται να συνιστά παραβίαση του Κώδικα Δεοντολογίας ή/και της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, υποχρεούται να προβεί σε **άμεση αναφορά**, κατά προτίμηση **την ίδια εργάσιμη ημέρα**.

Η αναφορά υποβάλλεται αρχικά **προφορικά ή γραπτά** απευθείας στον/στην:

- **Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας**, ή
- σε περίπτωση απουσίας ή σύγκρουσης συμφερόντων, στον/στην **Συντονιστή/τρια Δομής**, στην **Γενική Διευθύντρια**, στον/στην **Επιστημονικά Υπεύθυνο/η** ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

6.1 Άμεση προστασία του παιδιού

Σε περίπτωση που ο αναφέρων κρίνει ότι το παιδί βρίσκεται σε **άμεσο ή επικείμενο κίνδυνο**, προηγείται κάθε απαραίτητη ενέργεια για την άμεση αποτροπή της βλάβης και την προστασία του παιδιού, ως εξής:

- απομάκρυνση του παιδιού από τον κίνδυνο,
- εξασφάλιση ιατρικής ή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης,
- ενημέρωση αρμόδιων στελεχών χωρίς καθυστέρηση.

Μετά τη λήψη των άμεσων μέτρων ακολουθεί η τυπική διαδικασία καταγραφής.

6.2 Υποβολή μέσω Εντύπου Αναφοράς

Η καταγραφή του περιστατικού πραγματοποιείται με τη συμπλήρωση του **Εντύπου Αναφοράς Παραβίασης** (βλ. Παράρτημα 1).

Το έντυπο χρησιμοποιείται για:

- πραγματικό περιστατικό,
- υποψία ή ανησυχία,
- γνωστοποίηση από τρίτο πρόσωπο,
- ατύχημα ή σοβαρό συμβάν.

Το έντυπο:

- συντάσσεται και υπογράφεται από τον αναφέροντα,
- αποστέλλεται στον Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας ή σε άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο (Συντονιστής/στρια, Γενική Διευθύντρια, Επιστημονικά Υπεύθυνος/η),
- τηρείται σε ασφαλές μέρος με αυστηρή εμπιστευτικότητα.

6.3 Ηλεκτρονική αναφορά

Η αναφορά μπορεί να αποσταλεί και μέσω ηλεκτρονικής διεύθυνσης (email), ανώνυμα ή επώνυμα και κατά σειρά προτεραιότητας 1. στον/στην Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, 2. στον/στην Συντονιστή/στρια. 3. στην Γενική Διευθύντρια ή στον/στην Επιστημονικά Υπεύθυνο/η

Σε περίπτωση ηλεκτρονικής αναφοράς, ακολουθείται η ίδια διαδικασία αξιολόγησης και καταγραφής.

6.4 Προφορική αναφορά

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η άμεση συμπλήρωση του εντύπου, επιτρέπεται προφορική αναφορά προς τον Υπεύθυνο Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας ή τα λοιπά εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Ο Υπεύθυνος δύναται να ζητήσει μεταγενέστερη γραπτή τεκμηρίωση.

6.5 Ανώνυμη αναφορά

Οι δομές (ΚΦΑΑ και ΕΔΗΔ) δύναται να διαθέτουν ειδικό κουτί αναφορών / παραπόνων. Οι ανώνυμες αναφορές εξετάζονται στο μέτρο που περιλαμβάνουν επαρκή στοιχεία.

6.6 Αναφορά από ασυνόδετους ανηλίκους

Οι ασυνόδετοι ανήλικοι δύναται να υποβάλλουν αναφορά:

- προφορικά σε επαγγελματία εμπιστοσύνης,
- μέσω κοινωνικού λειτουργού ή ψυχολόγου,
- μέσω επιτρόπου / νομικού εκπροσώπου,
- μέσω φιλικού προς τα παιδιά εντύπου (βλ Παράρτημα 2) ή του μηχανισμού παραπόνων όπως περιγράφονται στην Πολιτική Παιδικής Προστασίας του Φορέα και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των Δομών

Η διαδικασία πρέπει να είναι:

- κατανοητή,

- προσβάσιμη,
- προσαρμοσμένη στην ηλικία και τη γλώσσα του παιδιού.

6.7 Προθεσμία ενημέρωσης Διοίκησης

Σε σοβαρά περιστατικά, το Έντυπο Αναφοράς διαβιβάζεται στη Διοίκηση, δια της Γενικής Διευθύντριας, **άμεσα και όχι πέραν των δώδεκα (12) ωρών** από το περιστατικό ή από τη στιγμή που έγινε γνωστό.

7. Υπεύθυνα πρόσωπα και αλυσίδα διαχείρισης αναφοράς

Η διαχείριση κάθε αναφοράς πραγματοποιείται βάσει συγκεκριμένης αλυσίδας ενημέρωσης, αξιολόγησης, λήψης αποφάσεων και εποπτείας.

7.1 Υπεύθυνος/η Εφαρμογής Πολιτικής Παιδικής Προστασίας

Είναι το πρώτο πρόσωπο αναφοράς και είναι αρμόδιο/α για:

- την παραλαβή της αναφοράς,
- την αρχική καταγραφή και αξιολόγηση,
- τη λήψη άμεσων μέτρων προστασίας, όπου απαιτείται,
- την ενεργοποίηση της διαδικασίας διαχείρισης περιστατικού.

7.2 Συντονιστής/τρια Δομής

Ενημερώνεται άμεσα και είναι αρμόδιος/α για:

- τη διαχείριση επιχειρησιακών ενεργειών εντός της δομής,
- τη διασφάλιση της άμεσης εφαρμογής προστατευτικών μέτρων,
- τη συνεργασία με την επιστημονική ομάδα και τη διοίκηση.

7.3 Επιστημονικά Υπεύθυνος/η

Ο/Η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η έχει εποπτικό και αξιολογικό ρόλο και είναι αρμόδιος/α για:

- την επιστημονική αξιολόγηση της σοβαρότητας του περιστατικού,
- την αξιολόγηση κινδύνου για τον/τους ανηλίκους,
- την παροχή κατευθύνσεων για ψυχοκοινωνική ή άλλου τύπου υποστήριξη,
- την εισήγηση για περαιτέρω προστατευτικά ή διορθωτικά μέτρα,
- τη συμμετοχή ή εποπτεία της διαδικασίας διερεύνησης.

7.4 Γενική Διευθύντρια

Η Γενική Διευθύντρια αποτελεί το ανώτατο διοικητικό όργανο διαχείρισης περιστατικών και είναι αρμόδια για:

- τη λήψη τελικών διοικητικών αποφάσεων,
- την έγκριση πειθαρχικών ή διορθωτικών μέτρων,
- την έγκριση απομάκρυνσης προσωπικού ή αναστολής συνεργασίας,
- την ενημέρωση της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας σε περιπτώσεις σοβαρών παραβιάσεων,
- την έγκριση ενημέρωσης αρμόδιων εξωτερικών αρχών.

7.5 Νόμιμος Εκπρόσωπος

Ο/Η Νόμιμος/η Εκπρόσωπος ενημερώνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και ενεργεί όπου απαιτείται για θεσμική ή νομική εκπροσώπηση του φορέα.

7.6 Επιτροπή Διερεύνησης

Σε σοβαρές ή σύνθετες περιπτώσεις συγκροτείται Επιτροπή Διερεύνησης, η οποία μπορεί να αποτελείται από:

- την Γενική Διευθύντρια
- τον/την Επιστημονικά Υπεύθυνο/η,
- τον/την Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας,
- τον/την Συντονιστή/τρια Δομής,
- εκπρόσωπο της Διοίκησης

Η Επιτροπή διεξάγει αντικειμενική, αμερόληπτη και τεκμηριωμένη διερεύνηση και υποβάλλει σχετικό πόρισμα στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα.

Γ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση διασφαλίζει ότι στα ΚΦΑΑ και τα ΕΔΗΔ, κάθε αναφορά ή καταγγελία για πιθανή παραβίαση του Κώδικα Δεοντολογίας ή/και της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας διαχειρίζεται με σαφή, τεκμηριωμένη, έγκαιρη και αμερόληπτη διαδικασία.

Το παρόν πρωτόκολλο αποσκοπεί:

- στην άμεση προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων,
- στην ορθή καταγραφή και αξιολόγηση κάθε αναφοράς,
- στην αντικειμενική και ανεξάρτητη διερεύνηση,
- στη λήψη αναλογικών διορθωτικών ή πειθαρχικών μέτρων,
- στη συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση των διαδικασιών.

Στάδιο 1 – Άμεση Προστασία του Παιδιού και Διασφάλιση της Ασφάλειας

Σε κάθε περίπτωση όπου υπάρχει πραγματικός, πιθανός ή επικείμενος κίνδυνος για την ασφάλεια, τη σωματική ή ψυχική υγεία ή την ευημερία ασυνόδευτου ανηλίκου, **προτεραιότητα αποτελεί η άμεση προστασία του παιδιού.**

Ο εργαζόμενος ή το αρμόδιο πρόσωπο που λαμβάνει γνώση του περιστατικού οφείλει να ενεργήσει χωρίς καθυστέρηση, προκειμένου να αποτραπεί περαιτέρω βλάβη.

Τα άμεσα μέτρα προστασίας είναι :

1. η απομάκρυνση του παιδιού από τον χώρο ή το πρόσωπο που ενδέχεται να προκαλεί κίνδυνο,
2. η παροχή άμεσης ιατρικής φροντίδας ή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης,
3. η εξασφάλιση ασφαλούς χώρου προσωρινής παραμονής,
4. η άμεση ενημέρωση του/της Υπεύθυνου/ης Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας,
5. στη συνέχεια ενημέρωση του/της Συντονιστή/τριας Δομής, του/της Επιστημονικά Υπεύθυνου/ης και της Γενικής Διευθύντριας του φορέα.

Σε περιπτώσεις σοβαρού κινδύνου ή επείγοντος περιστατικού, δύναται να ζητηθεί άμεσα η συνδρομή:

- ιατρικών υπηρεσιών / ΕΚΑΒ,
- αστυνομικών αρχών,
- εισαγγελικών ή άλλων αρμόδιων αρχών.

Μετά τη λήψη των άμεσων προστατευτικών μέτρων ακολουθεί η διαδικασία επίσημης αναφοράς και καταγραφής.

Στάδιο 2 – Παραλαβή και Καταγραφή της Αναφοράς

Κάθε αναφορά παραλαμβάνεται από τον/την Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας ή άλλο αρμόδιο πρόσωπο αναφοράς.

Η αναφορά:

- καταγράφεται άμεσα στο Μητρώο Αναφορών / Παραβιάσεων,
- λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου ή εσωτερικό αριθμό αναφοράς,
- ταξινομείται ως επείγουσα ή μη επείγουσα.

Καταχωρούνται κατ' ελάχιστον:

- ημερομηνία και ώρα αναφοράς,
- στοιχεία αναφέροντος (εφόσον είναι επώνυμη),
- στοιχεία εμπλεκομένων,
- συνοπτική περιγραφή περιστατικού,
- τυχόν άμεσα μέτρα που λήφθηκαν.

Στάδιο 3 – Άμεση Αξιολόγηση και Προστατευτικά Μέτρα

Διενεργείται άμεση αρχική αξιολόγηση της σοβαρότητας και του επιπέδου κινδύνου από τον Υπεύθυνο Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας .

Σε περίπτωση άμεσου ή επικείμενου κινδύνου για ανήλικο:

- λαμβάνονται άμεσα προστατευτικά μέτρα,
- ενημερώνεται ο/η Συντονιστής/τρια Δομής,
- ενημερώνεται ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η,
- ενημερώνεται η Γενική Διευθύντρια
- απομακρύνεται προσωρινά ο φερόμενος ως υπεύθυνος από επαφή με ανηλίκους, όπου απαιτείται.

Διαχείριση Περιστατικών όταν ο Φερόμενος Δράστης είναι Μέλος του Προσωπικού

Σε περίπτωση που η αναφορά αφορά εργαζόμενο, εθελοντή, εξωτερικό συνεργάτη ή άλλο πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες στις δομές της Ευρωπαϊκής Έκφρασης, εφαρμόζονται άμεσα αυξημένα μέτρα προστασίας, διασφάλισης της ακεραιότητας της διαδικασίας και αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με την Πολιτική Παιδικής Προστασίας του φορέα.

Βασική αρχή της διαδικασίας αποτελεί ότι κανένα πρόσωπο που εμπλέκεται ή κατονομάζεται σε αναφορά δεν δύναται να συμμετέχει στη διαχείριση, αξιολόγηση ή διερεύνηση του περιστατικού.

Στο πλαίσιο αυτό:

- αξιολογείται άμεσα ο βαθμός επικινδυνότητας για το παιδί ή άλλα παιδιά,
- λαμβάνονται μέτρα άμεσης προστασίας και περιορισμού επαφής με ανηλίκους,

- δύναται να αποφασιστεί προσωρινή απομάκρυνση από καθήκοντα ή αναστολή καθηκόντων έως την ολοκλήρωση της διερεύνησης,
- διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα, η αμεροληψία και η εμπιστευτικότητα της διαδικασίας.

Αλυσίδα Αναφοράς και Διαχείρισης ανάλογα με το εμπλεκόμενο πρόσωπο

α) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι εργαζόμενος, εθελοντής ή εξωτερικός συνεργάτης

Η αναφορά υποβάλλεται άμεσα:

- στον/στην Υπεύθυνο/η Εφαρμογής Πολιτικής Παιδικής Προστασίας,
- στον/στην Συντονιστή/τρια Δομής,
- και ενημερώνεται η Επιστημονικά Υπεύθυνη.

Η τελική διοικητική αξιολόγηση πραγματοποιείται από τη Γενική Διευθύντρια και τον Νόμιμο Εκπρόσωπο του φορέα, όπου απαιτείται.

β) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι ο/η Υπεύθυνος/η Εφαρμογής Πολιτικής Παιδικής Προστασίας

Η αναφορά παρακάμπτει τον/την Υπεύθυνο/η ΠΠΠ και υποβάλλεται απευθείας:

- στον/στην Συντονιστή/τρια Δομής,
- στην Επιστημονικά Υπεύθυνη,
- και στη Γενική Διευθύντρια.

Ο/Η Υπεύθυνος/η ΠΠΠ αποκλείεται από κάθε στάδιο διαχείρισης ή πρόσβασης στη διαδικασία διερεύνησης.

γ) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι ο/η Συντονιστής/τρια Δομής

Η αναφορά υποβάλλεται απευθείας:

- στον/στην Υπεύθυνο/η ΠΠΠ,
- στην Επιστημονικά Υπεύθυνη,
- και στη Γενική Διευθύντρια.

Ο/Η Συντονιστής/τρια αποκλείεται από κάθε στάδιο διαχείρισης ή πρόσβασης στη διαδικασία διερεύνησης.

δ) Εάν ο φερόμενος δράστης είναι ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η

Η αναφορά υποβάλλεται άμεσα:

- στον/στην Υπεύθυνο/η Εφαρμογής Πολιτικής Παιδικής Προστασίας,
- στον/στην Συντονιστή/τρια Δομής,
- στη Γενική Διευθύντρια,

Η διερεύνηση δύναται να ανατεθεί σε εξωτερικό ανεξάρτητο πρόσωπο ή επιτροπή διερεύνησης.

ε) Εάν ο φερόμενος δράστης έχει θεσμικό ρόλο

Εάν ο φερόμενος δράστης έχει θεσμικό ρόλο (πχ Γενική Διεύθυνση, μέλος Διοικητικού Συμβουλίου). Η αναφορά υποβάλλεται απευθείας:

- στον/στην Υπεύθυνο/η Εφαρμογής Πολιτικής Παιδικής Προστασίας,
- στον/στην Συντονιστή/τρια Δομής,
- στην Επιστημονικά Υπεύθυνη,
- στον Νόμιμο Εκπρόσωπο,

Η διερεύνηση δύναται να ανατεθεί σε εξωτερικό ανεξάρτητο πρόσωπο ή επιτροπή διερεύνησης.

Στάδιο 4 – Ενημέρωση Διοίκησης και Κλιμάκωση

Σε σοβαρές περιπτώσεις ενημερώνονται χωρίς καθυστέρηση:

- η Γενική Διευθύντρια,
- ο/η Νόμιμος/η Εκπρόσωπος,
- ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η,
- κάθε άλλο αρμόδιο διοικητικό ή επιστημονικό στέλεχος.

Σε περιπτώσεις πιθανής τέλεσης ποινικού αδικήματος ή σοβαρής παραβίασης:

- ενημερώνεται η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας,
- ενημερώνονται οι αρμόδιες εισαγγελικές ή/και αστυνομικές αρχές, όπου απαιτείται από τη νομοθεσία.
- Ενημερώνονται οι εντεταλμένοι επίτροποι των ανηλίκων

Στάδιο 5 – Διερεύνηση της Αναφοράς

Κάθε αναφορά διερευνάται:

- ενδελεχώς,
- αντικειμενικά,

- δίκαια,
- αμερόληπτα,
- ανεξάρτητα.

Η διερεύνηση πραγματοποιείται από τον/την αρμόδιο/α **Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας** και την **Επιτροπή Διερεύνησης**, ανάλογα με τη φύση και τη σοβαρότητα της υπόθεσης.

Η διερεύνηση μπορεί να περιλαμβάνει:

- συνεντεύξεις με εμπλεκόμενα πρόσωπα,
- συλλογή εγγράφων ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων (πχ βίντεο, φωτογραφίες),
- επιστημονική αξιολόγηση κινδύνου,
- συνεργασία με εξωτερικούς ειδικούς ή αρχές.

Σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, το εμπλεκόμενο πρόσωπο εξαιρείται από τη διαδικασία.

Στάδιο 6 – Πόρισμα και Λήψη Αποφάσεων

Μετά την ολοκλήρωση της διερεύνησης συντάσσεται πόρισμα ή εισήγηση από την Επιτροπή Διερεύνησης, το οποίο υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα.

Ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού δύναται να αποφασιστούν:

1. προφορική ή έγγραφη σύσταση / επίπληξη,
2. επανεκπαίδευση ή εποπτεία,
3. αλλαγή καθηκόντων,
4. αναστολή καθηκόντων,
5. λύση συνεργασίας / καταγγελία σύμβασης,
6. αναφορά στις αρμόδιες αρχές.

Οι κυρώσεις είναι αναλογικές και συνεπείς με τη σοβαρότητα της παράβασης.

Στάδιο 7 - Ενημέρωση Εμπλεκομένων

Στο μέτρο που επιτρέπεται από τη νομοθεσία και την προστασία των προσωπικών δεδομένων:

- ενημερώνεται ο αναφέρων,
- ενημερώνεται το παιδί ή/και ο επίτροπος / νόμιμος εκπρόσωπος,
- ενημερώνεται το πρόσωπο κατά του οποίου υποβλήθηκε η αναφορά.

Εχεμύθεια, Απόρρητο και Προστασία από Αντίποινα

Όλες οι αναφορές διαχειρίζονται με αυστηρή εμπιστευτικότητα και εχεμύθεια.

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση διασφαλίζει ότι:

- η πρόσβαση στις πληροφορίες περιορίζεται στα απολύτως αρμόδια πρόσωπα,
- τηρείται ασφαλές φυσικό ή/και ηλεκτρονικό αρχείο,
- εφαρμόζονται οι αρχές του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR) και της ισχύουσας νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων.

Απαγορεύεται οποιαδήποτε μορφή αντιποίηση κατά του αναφέροντος ή άλλου εμπλεκόμενου προσώπου που συνεργάζεται καλόπιστα στη διερεύνηση.

Ως αντίποινα νοούνται ενδεικτικά:

- εκφοβισμός ή απειλή,
- δυσμενής μεταχείριση,
- αποκλεισμός από καθήκοντα,
- υποβάθμιση ή δυσμενής αλλαγή όρων συνεργασίας.

Η άσκηση αντιποίηση αποτελεί αυτοτελή παραβίαση του Κώδικα.

Παρακολούθηση, Αξιολόγηση και Βελτίωση του Μηχανισμού

Ο παρών μηχανισμός αξιολογείται περιοδικά ως προς:

- την αποτελεσματικότητά του,
- τον χρόνο ανταπόκρισης,
- την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών,
- την επάρκεια των μέτρων προστασίας και διερεύνησης.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από:

- τη Γενική Διευθύντρια,
- τον/την Επιστημονικά Υπεύθυνο/η,
- τον/την Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.

Όπου απαιτείται:

- αναθεωρούνται διαδικασίες και έντυπα,
- λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα,
- ενισχύονται οι στρατηγικές πρόληψης και εποπτείας,
- επικαιροποιούνται οι εκπαιδεύσεις προσωπικού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

Κωδικός εγγράφου: -AGT1TAzCFuxK1tz71Bo4g

: 37/43

ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

(Κώδικα Δεοντολογίας & Πολιτικής Παιδικής Προστασίας)

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

Εάν γνωρίζετε ή υποψιάζεστε ότι ένα παιδί ενδέχεται να κινδυνεύει να υποστεί βλάβη ή ότι έχει λάβει χώρα περιστατικό ή συμπεριφορά που ενδέχεται να συνιστά παραβίαση του Κώδικα Δεοντολογίας ή/και της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, συμπληρώστε το παρόν έντυπο.

Οι ανησυχίες πρέπει να αναφέρονται **προφορικά ή γραπτά την ίδια εργάσιμη ημέρα** στον/στην **Υπεύθυνο/η Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο**.

Σε περίπτωση επείγοντος περιστατικού ή άμεσου κινδύνου, διασφαλίστε πρώτα την ασφάλεια του παιδιού και στη συνέχεια συμπληρώστε το έντυπο. Το παρόν έντυπο υπογράφεται μόνο από τον αναφέροντα και τηρείται με αυστηρή εμπιστευτικότητα.

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Όνοματεπώνυμο: _____

Θέση εργασίας / Ιδιότητα: _____

Οργανισμός / Δομή: _____

Σχέση / φύση επαφής με το παιδί ή το περιστατικό: _____

Τηλέφωνο επικοινωνίας: _____

Ηλεκτρονική διεύθυνση: _____

Ημερομηνία υποβολής: ____ / ____ / ____

Ωρα υποβολής: _____

B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ / ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥ (εφόσον αφορά παιδί)

Όνοματεπώνυμο παιδιού: _____

Ηλικία / Ημερομηνία γέννησης: _____

Εθνικότητα / Γλώσσα επικοινωνίας: _____

Δομή / Διαμέρισμα φιλοξενίας: _____

Επίτροπος (εφόσον υπάρχει): _____

Γ. ΕΙΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Παραβίαση Πολιτικής Παιδικής Προστασίας
- Παραβίαση Κώδικα Δεοντολογίας
- Υποψία κακοποίησης / παραμέλησης
- Σωματική βία
- Ψυχολογική / λεκτική βία
- Σεξουαλική κακοποίηση / παρενόχληση
- Παραβίαση εμπιστευτικότητας / προσωπικών δεδομένων
- Αντιδεοντολογική συμπεριφορά προσωπικού / συνεργάτη
- Ατύχημα / σοβαρό συμβάν
- Διοικητική / οικονομική παρατυπία
- Άλλο: _____

Δ. ΤΡΟΠΟΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΓΝΩΣΤΟ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

Το περιστατικό:

- Παρατηρήθηκε από εμένα
- Μου γνωστοποιήθηκε από το παιδί
- Μου γνωστοποιήθηκε από άλλο πρόσωπο
- Υποψία / ένδειξη
- Άλλο: _____

Αν γνωστοποιήθηκε από άλλο πρόσωπο:

Όνοματεπώνυμο: _____

Σχέση με το παιδί / το περιστατικό: _____

Ε. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Ημερομηνία περιστατικού: ____ / ____ / ____

Ώρα περιστατικού: _____ Τόπος περιστατικού: _____

38

Περιγραφή περιστατικού / γεγονότων
(αναφέρετε μόνο πραγματικά περιστατικά ή ακριβείς δηλώσεις)

ΣΤ. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ / ΦΕΡΟΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΒΑΤΗΣ

Όνοματεπώνυμο: _____

Ιδιότητα / Ρόλος: _____

Σχέση με παιδί / δομή: _____

Ζ. ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΛΗΦΘΕΙ

- Άμεση προστασία παιδιού
- Απομάκρυνση από τον κίνδυνο
- Ενημέρωση Υπευθύνου Εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας

- Ενημέρωση Συντονιστή Δομής
- Ενημέρωση Επιστημονικά Υπεύθυνου/ης
- Ιατρική φροντίδα
- Ψυχοκοινωνική υποστήριξη
- Ενημέρωση Αστυνομίας
- Ενημέρωση Εισαγγελίας
- Ενημέρωση Επιτρόπου
- Άλλο: _____

Η. ΙΑΤΡΙΚΗ / ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Χρειάστηκε ιατρική φροντίδα; ΝΑΙ ΟΧΙ

Εάν ναι:

Νοσοκομείο / Κέντρο Υγείας: _____

Τρόπος μεταφοράς: _____ **Συνοδός:** _____

Θ. ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ / ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Φωτογραφίες
- Έγγραφα
- Email / μηνύματα
- Ιατρική γνωμάτευση
- Άλλο: _____

Ι. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Δηλώνω ότι οι πληροφορίες που αναγράφονται στο παρόν έντυπο είναι ακριβείς και αληθείς κατά την καλύτερη γνώση μου.

Όνοματεπώνυμο: _____

Υπογραφή: _____

Ημερομηνία: ____ / ____ / ____

Κ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Ή ΆΛΛΟ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΑΤΟΜΟ

Ημερομηνία παραλαβής: ____ / ____ / ____

Ωρα παραλαβής: _____

Αριθμός αναφοράς / πρωτοκόλλου: _____

Επίπεδο σοβαρότητας:

- Χαμηλό Μέτριο Υψηλό Επείγον

Ενέργειες / Παραπομπές: _____

Υπογραφή παραλήπτη: _____

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Τι να Κάνω σε Περίπτωση που Δεχθώ Παρενόχληση ή Κακοποίηση;

Η ασφάλεια και η προστασία σου είναι πολύ σημαντικές. Εάν αντιμετωπίζεις οποιασδήποτε μορφής βία (ψυχολογική, λεκτική, σωματική), σεξουαλική παρενόχληση ή κακοποίηση, εκφοβισμό ή κοροϊδία ή ακόμα κι αν κάποιος σε κάνει να νιώθεις άβολα, ακολούθησε αυτά τα βήματα για να ζητήσεις βοήθεια:

- **Μίλησε Αμέσως:** Πες σε έναν ενήλικα που εμπιστεύεσαι τι συνέβη. Αυτός μπορεί να είναι ένας κοινωνικός λειτουργός, ψυχολόγος, φροντιστής, δάσκαλος, διερμηνέας, συντονιστής στη δομή φιλοξενίας ή άλλος ενήλικας που εμπιστεύεσαι.
- **Περιέγραψε Τι Συνέβη:** Προσπάθησε να περιγράψεις με ακρίβεια τι συνέβη, ποιος ήταν εμπλεκόμενος, πότε και πού συνέβη. Είναι σημαντικό να δώσεις όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες.
- **Κατάγγειλε το Περιστατικό:** Πες το περιστατικό στην Υπεύθυνη Παιδικής Προστασίας στη δομή μας, η οποία λέγεται .....και είναι ψυχολόγος στην κοινωνική υπηρεσία.
- **Μην Κρατάς Μυστικό:** Μην φοβηθείς να μιλήσεις για αυτό που σου συνέβη. Η σιωπή μπορεί να επιτρέψει να συνεχιστεί η παρενόχληση ή η κακοποίηση.
- **Ζήτη Υποστήριξη:** Εάν αισθάνεσαι άβολα να μιλήσεις μόνος σου, ζήτη από κάποιον ενήλικα που εμπιστεύεσαι να σε συνοδεύσει ή να μιλήσει για εσένα.
- **Απομακρύνσου από τον Κίνδυνο:** Προσπάθησε να απομακρυνθείς από το άτομο που σε βλάπτει και να βρεθείς σε έναν ασφαλή χώρο, όπως κοντά σε άλλους ανθρώπους ή σε ένα προστατευμένο μέρος.
- **Κατέγραψε το Περιστατικό:** Αν θες να καταγγείλεις ανώνυμα το περιστατικό μπορείς να γράψεις τι συνέβη και να το αφήσεις στο ειδικό κουτί παραπόνων στην είσοδο της δομής ή ακόμα και να στείλεις email στο koiononiki.kypseli@ekfrasi.gr. Αυτό βοηθά τους υπεύθυνους να κατανοήσουν καλύτερα την κατάσταση και να λάβουν μέτρα.
- **Να επιμένεις στην Αλήθεια:** Μην αφήσεις κανέναν να σε πείσει ότι αυτό που συνέβη δεν ήταν σημαντικό ή ότι ήταν δικό σου λάθος. Δεν φταις εσύ και έχεις το δικαίωμα να προστατευτείς.
- **Αναζήτησε Βοήθεια από τις Αρχές:** Εάν η κατάσταση δεν βελτιωθεί, ζήτη βοήθεια από τις αρχές, όπως η Αστυνομία (τηλεφώνησε στο 100) ή τη Τηλεφωνική Γραμμή SOS για τα παιδιά (τηλεφώνησε στο 1056).

Να θυμάσαι πάντα ότι έχεις το δικαίωμα να είσαι ασφαλής και να ζητάς βοήθεια όταν τη χρειάζεσαι. Οι υπεύθυνοι και οι εργαζόμενοι της Δομής είναι εδώ για να σε βοηθήσουν και να σε προστατέψουν.

Η Συντονίστρια,

